

30 juni 2023

Beste mensen,

Er zijn nog geen tekenen die wijzen op een aanpassing van het beleid van het ministerie van J&V ten aanzien van de teruggekeerde vrouwen en kinderen. Minister Yesilgöz houdt vast aan haar harde lijn tegenover terroristen en terrorismeverdachten, tegen het advies van haar adviseurs. En het regeringsapparaat (DJI, PI, IND) moet haar uiteraard gehoorzamen. De enigen die hun eigen koers enigszins lijken te veranderen, zijn de rechters. Die lijken weerstand te gaan bieden aan de drang vanuit de politiek om de teruggekeerde vrouwen zo hard mogelijk te straffen, ook al zijn het in werkelijkheid helemaal geen terroristen. Om de kinderen van de vrouwen een beetje troost te bieden voor het gemis van hun moeder, zijn we begonnen met het kopen van abonnementen voor hen op een dierentuin. Dat is wel het minste dat we kunnen doen als compensatie voor al het verdriet dat de overheid deze kinderen heeft aangedaan – en nog steeds aandoet.

Onverwachte vrijlatingen

Deze maand kwamen er twee vrouwen onverwachts vrij vanuit de TA. De eerste was Nikki S. die door de [rechtbank op 8 juni werd vrijgesproken](#) van beide aanklachten tegen haar (lidmaatschap van een terroristische organisatie en voorbereiding van terroristische aanslagen). En dit terwijl het OM vijf jaar had geëist. Nikki mocht dezelfde dag nog haar koffertje pakken en de gevangenis in Vught verlaten.

De tweede die onverwachts vrijkwam, was Hafida H. die eigenlijk nog tot augustus op de TA in Zwolle had moeten blijven. In haar geval besloot het OM begin juni dat haar voorlopige hechtenis met onmiddellijke ingang geschorst kon worden. Het gevolg was dat Hafida op 12 juni plotseling de gevangenis in Zwolle mocht verlaten. Ik trof haar die dag toevallig voor de ingang van de PI, enkele minuten nadat ze was vrijgelaten en terwijl ze nog helemaal beduusd met haar tassen stond te wachten op de familie die haar zou komen ophalen. Ze was twee maanden tevoren al even vrijgelaten om te kunnen rouwen over haar overleden moeder. Maar het OM was toen tegen dit besluit van de rechter in beroep gegaan met als gevolg dat ze na een week hals over kop weer terug moest naar de TA. Waarom het OM nu plotseling uit eigen beweging voorstelde haar voorarrest te schorsen, is onduidelijk. De vrijlating van zowel Nikki als Hafida vanuit de TA rechtstreeks op straat, roept de vraag op of de detentie van deze vrouwen op de TA in voorgaande maanden wel noodzakelijk was uit oogpunt van veiligheid. Waren zij toen nog wél een gevaar voor de samenleving? En was dat gevaar in één klap geweken op de dag dat zij werden vrijgelaten? En zijn de vrouwen die nu nog achterblijven op de TA nog wél zo gevaarlijk dat zij aan de extreem strenge beperkingen onderhevig moeten blijven?

Europees Comité ter bestrijding van Marteling mist belangrijke feiten over TA Zwolle

Het Europese comité voor de Preventie van Foltering en Onmenselijke of Vernederende Behandeling of Bestrafing (CPT) bracht op 23 juni zijn [rapport uit van een routinebezoek aan Nederland](#) in mei 2022. Het comité had daarbij ook een bezoek gebracht aan de TA in Zwolle. Hoewel het comité wel

de vinger wist te leggen op een aantal mistoestanden op deze TA zoals de overdreven beveiliging en de onnodige visitaties, zag het een van de belangrijkste punten over het hoofd, namelijk het ontbreken van jaarlijkse evaluaties van de noodzaak tot voortzetting van de detentie op de TA. Het comité veronderstelde dat er voor de gedetineerden op de TA elke 12 maanden een evaluatie plaatsvond, wat in werkelijkheid niet het geval is. De 12-maandelijke revisie geldt namelijk niet voor gedetineerden op de TA die verdacht worden van, of veroordeeld zijn wegens terrorisme (alle gedetineerden dus op de TA). Deze personen worden op de TA geplaatst zonder dat er gekeken wordt naar het reële gevaar dat er van hen uitgaat, en zij blijven daar hun hele detentie. De werkelijke reden voor hun detentie op de TA is niet het veiligheidsrisico dat zij vormen, maar de behoefte bij de overheid om hen naast hun vrijheidsstraf nog een extra straf op te leggen in de vorm van het zware regime op de TA. Daarom is er ook geen behoefte om elke 12 maanden te bekijken of een verlenging van hun verblijf op de TA nog wel nodig is uit oogpunt van veiligheid.

Ik heb het CPT [een brief geschreven](#) waarin ik gewezen heb op het feit dat zij er ten onrechte van uitgingen dat het verblijf van de vrouwen op de TA nodig was uit oogpunt van veiligheid, en dat de noodzaak van dit verblijf ook niet elke 12 maanden opnieuw bekeken wordt.

De vernederingen en beperkingen op de TA worden door de vrouwen zelf ervaren als een vorm van geestelijke marteling. Sommige vrouwen vinden deze geestelijke marteling zelfs moeilijker te verdragen dan de fysieke martelingen die zij ondergingen in Koerdische gevangenissen. Een [overzicht van de onnodige beperkingen](#) waaraan de vrouwen op de TA onderhevig zijn, is te vinden op de website.

Minister wil maatregelen tegen terrorisme verder verscherpen

Minister Yesilgöz vervolgt intussen onverdroten haar jacht op terroristen of mensen die zij verdenkt van terrorisme. Zij kwam deze maand met een wetsvoorstel om de maximumstraf voor deelname aan een terroristische organisatie te verhogen van 15 naar 20 jaar. Volgens deskundigen [heeft het wetsvoorstel geen enkele toegevoegde waarde](#). De nu bestaande maximumstraf van 15 jaar is de afgelopen jaren al geen enkele maal toegepast. De Nederlandse Orde van Advocaten, de Raad voor de Rechtspraak en de Raad van State vinden het huidige maximum hoog genoeg en zien geen toegevoegde waarde in verhoging van de celstraf.

De minister denkt echter nog steeds dat hard straffen de beste remedie is om mensen te weerhouden van het plegen van terroristische aanslagen. Alsof iemand die op het punt staat een zelfmoordaanslag te plegen zich daarvan zou laten weerhouden door de wetenschap dat de maximumstraf daarop verhoogd is van 15 naar 20 jaar. De enige manier om terrorisme werkelijk te bestrijden, is de oorzaak ervan weg te nemen. Die oorzaak is het – al dan niet terechte – gevoel bij sommige mensen dat de staat zich tegen hen keert. Hoe repressiever de staat zich opstelt, hoe sterker de motivatie van de terrorist. Omgekeerd zal de motivatie van jihadisten verminderen wanneer mensen die teruggekeerd zijn uit IS-gebied hen vertellen dat het kalifaat in werkelijkheid helemaal geen paradijs was, en dat Nederland eigenlijk helemaal niet zo'n slecht land is om in te wonen. De vrouwen die vorig jaar terugkeerden uit Syrië, waren aanvankelijk zeer gemotiveerd om jongeren met jihadistische sympathieën in Nederland tot andere gedachten te brengen. Dit had een belangrijke steun in de rug kunnen zijn voor de overheid die het jihadisme nog steeds als de grootste terreurdreiging in Nederland beschouwt. Nu de overheid de teruggekeerde vrouwen echter op kleinzielige wijze blijft vernederen en bestraffen, verliezen de vrouwen hun motivatie om diezelfde overheid te helpen bij de strijd tegen het jihadisme.

Abonnement op dierentuin voor de kinderen

In de Koerdische kampen droomden de kinderen altijd van Nederland; het beloofde land waar ze bij hun grootouders konden gaan wonen en gewoon naar school konden gaan net als alle andere kinderen. De werkelijkheid viel echter tegen: na aankomst in Nederland werden ze gescheiden van hun moeder, en die kregen ze de eerste maanden helemaal niet meer te zien. Nu mogen ze slechts eens in de zes weken gedurende een uurtje bij hun moeder zijn. Dit was een straf die ze niet hadden zien aankomen. Ze mochten ook niet naar hun grootouders of familie maar werden ondergebracht in een instelling van Jeugdzorg. Hoewel er vanuit Jeugdzorg wel aandacht besteed wordt aan de lichamelijke gezondheid van de kinderen, kan de organisatie het gemis aan de moeder of familie niet compenseren. De kinderen begrijpen ook niet waarom hun moeder nog jarenlang in de gevangenis moet blijven terwijl ze in hun ogen niets misdaan heeft. Het gevaar bestaat dat de kinderen daardoor een wrok ontwikkelen tegen de Nederlandse overheid en maatschappij. Om hen te laten merken dat er in Nederland ook mensen zijn die wél om hen geven, willen we alle teruggekeerde kinderen plus hun verzorgers een abonnement geven op een dierentuin naar keuze. Op dit moment zijn er al voor drie gezinnen abonnementen aangeschaft, en we hopen dit aantal de komende maanden fors uit te breiden. Aanvankelijk leek het erop dat sommige dierentuinen bereid waren om gratis abonnementen ter beschikking te stellen, maar zij krabbelden terug toen puntje bij paaltje kwam. Daarom worden de abonnementen nu bekostigd door de stichting *Kinderen terug uit het Kalifaat* (zie onder).

Krantenartikelen

Op 9 juni publiceerde het Nederlands Dagblad een [opiniestuk](#) van mij waarin ik wees op de discriminatie van kinderen van moeders op de TA ten opzichte van kinderen van moeders op de reguliere afdeling. De overheid straft daarmee niet alleen de moeders zelf, maar ook hun kinderen.

Actie voor aanschaf abonnementen op dierentuin

Om alle kinderen die teruggekomen zijn uit Syrië een abonnement op een dierentuin te kunnen geven, zullen we de kas van onze stichting moeten aanvullen. Een gezinsabonnement voor een jaar kost gemiddeld € 200, en we verwachten de komende tijd nog een tiental van deze abonnementen aan te schaffen. Donaties hiervoor zijn welkom op rekening NL09 INGB 0007 4993 16 ten name van *Stichting Kinderen terug uit Kalifaat*.

Voor meer nieuws van de afgelopen maand, zie de webpagina "[Laatste Nieuws](#)"

Deze Nieuwsbrief wordt maandelijks toegezonden aan alle mensen die zich hebben aangemeld als lid of sympathisant van het Platform Kinderen terug uit het Kalifaat. Mocht u geen prijs meer stellen op toezending van deze nieuwsbrief dan kunt u zich afmelden bij adcorten@gmail.com